

Robinson®

vychází pod záštitou

unicef

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Vždycky mile překvapí, když nejsou trpící děti lhostejné ani lidem, kteří by mohli v poklidu žít ve svých „skleněných zámčích“, daleko od běžného světa. Proto vám o některých z nich rádi přinášíme svědectví, publikované opět na www.unicef.cz:

Vévoda a vévodkyně z Cambridge uskutečnili ve středu 2. 11. 2011 odpoledne zvláštní návštěvu světového krizového zásobovacího centra UNICEF v Kodani. Cílem bylo pomoci navrátit pozornost světa k největší humanitární krizi současnosti v zemích východní Afriky.

Právě teď v Somálsku, Keni, Etiopii a Džibutsku strádají stovky tisíc dětí v důsledku obrovské krize, způsobené několika let trvajícím suchem, zvyšujícími se cenami potravin a pokračujícím ozbrojeným konfliktem v Somálsku. Situace dětí je tak vážná, že více než 320 000 z nich je postiženo těžkými formami podvýživy, a nebude-li jim poskytnuta okamžitá pomoc, hrozí jim smrt.

Královské návštěvy

Součástí krizového zásobovacího centra UNICEF v Kodani je obrovský humanitární sklad o velikosti tří fotbalových hřišť, který zajišťuje, balí a distribuuje humanitární potřeby pro pomoc dětem kdekoli na světě – potraviny, vodu, speciální výživové přípravky dětem strádajícím podvýživou, očkovací látky, soupravy první pomoci a další krizové potřeby.

Vévodu a vévodkyni z Cambridge doprovázeli korunní princ a princezna Dánska.

V kodaňském krizovém zásobovacím centru UNICEF přivítala jejich královské výsosti ve 14.30 hod. jeho ředitelka Shanelle Hall a dvě desetileté děti zaměstnanců centra, Amanda Kofoed a Maryam Abdullah, jim předaly květiny. Poté oba páry vyslechly zprávu Petra Haileyho, ředitele úseku výživy UNICEF v Somálsku, o zoufalé situaci dětí v regionu, z nichž mnohé musejí spolu s rodiči často putovat i 25 dnů, než naleznou potravu.

Oba páry se během návštěvy seznámily s tím, jakým způsobem se krizové pomůcky balí a připravují k odeslání do východní Afriky. Osobně se setkaly se čtyřmi pracovníky, kteří jim předvedli jednotlivé operace a jak konkrétně se s jednotlivými potřebami včetně léků a chirurgických nástrojů manipuluje, než jsou připraveny k odbavení ze skladu. Oba královské páry se připojily k personálu balící linky a pomohly s přípravou a balením kartonových boxů s krizovými zdravotnickými soupravami, z nichž každá obsahuje léky, základní chirurgické vybavení a zdravotnické pomůcky pro potřeby více než 1 000 lidí na 3 měsíce.

„Bylo toho vykonáno již neuvěřitelně mnoho. UNICEF jako hlavní světová organizace pro děti dělá skvělou práci, ale – bohužel – dopady krize na děti jsou tak obrovské, že toho zbývá ještě spousta, co se musí udělat,“ řekl vévoda z Cambridge a dodal: „Prosím každého, kdo může nějak pomoci, aby tak učinil.“

Výkonná ředitelka UNICEF ČR Pavla Gomba dodává: „Další úrodo je v postižených oblastech možno očekávat nejdříve začátkem příštího roku – pokud bude období dešťů dostatečně vydatné. Pro bezprostřední záchranu života těžce podvyživených dětí proto bude nutné podávat terapeutickou výživu ještě nejméně tři až čtyři měsíce. V této situaci může jakýkoli váš příspěvek rozhodnout o tom, kolik dětí dostane šanci žít. Jeden balíček terapeutické výživy stojí 9 Kč. Pokud vám to vaše situace dovoluje, prosíme, pomozte ještě dnes těmto strádajícím dětem přežít.“

pokračování na str. 4

To je dojmů! To je návštěv! To je radosti a milých překvapení! A všechno v několika týdnech, v týdnech adventních, pak vánočních a novoročních. Jako vždycky, přejeme i tentokrát – užijte si jich. Snad je bude doprovázet i pravá paní Zima, která nebude skoupá na sníh a mráz, protože to všechno k této době také patří. Ale co Mikuláš, čerti, andělé a Ježíšek? Vtipné povídaní si o nich můžete přečíst právě teď...

Ježíšek mi odpustí, že MILUJI MIKULÁŠE

Vždycky se strašně těším na Mikuláše. Možná ještě víc než na Ježíška. Asi proto, že Ježíška jsem nikdy neviděl, tedy toho nadělovacího. Toho v jesličkách už hodněkrát, ale ten asi nenaděluje. Těžko by unesl takovou kopici dárků a navíc si myslím, že tak malé děti asi ještě neumí ani chodit. Natožpak létat. Nebo jak by se vlastně dostal do všech těch bytů a domů? A po celém světě...

Naproti tomu Mikulášů je spousta. A každý trochu jiný. Viděl jsem je loni před obchodním centrem – šlo se jich tam asi sedm, nebo tak nějak. A všichni pili z jedné malé placaté lahvičky a cucnout dali i čertům.

Aha, čerti – na ty jsem zapomněl. Ti se mi taky líbí, ale jsem radši, když zůstanou na chodbě. Tak trochu, trochu víc, se jich totiž bojím. Někdy taky vletnou do obýváku, ale maminka je hned vyžene. Asi má strach, aby jí nezašpinili koberec. Na mne si netroufnou, maminka mě chrání a říká, že už budu hodný, když čerti chrastí řetězem a vyplazují dlouhatánský jazyk.

Ale jednou, to byla docela legrace, sešvihali metlami tatínka. A ten pak šeptem jednomu tomu čertovi říkal, že si to s ním vyřídí. Měl jsem docela strach, aby za ním nešel až do pekla. Náš tatínek je totiž statečný! Ale z pekla by se pak už těžko

dostal zpátky – viděl jsem to v jedné pohádce.

To uhlí a špinavé brambory, co nosí čerti v pytlí, kam potom asi strkají neposlušné děti, jsem já nikdy nedostal. Zato sladkostí a dárků od Mikuláše vždycky plnou náruč. A ještě mě pohladí po hlavě rukou s bílou rukavicí. A pořád se usmívá a mluví hezkým hlasem. Jenom ty jeho vousy se mi nějak nezdají. Vypadají tak divně, vůbec ne jako vousy, co má strejda Marek. Tak spíš jako vata...

Někdy mívá Mikuláš s sebou anděla. Ten je moc krásný, celý bílý a zlatý a třpytí se a taky se krásně usmívá. Škoda, že ho nikdy neviděla teta Helena. Když jí o něm vyprávím, tak se taky tak hezky usmívá a kývá hlavou, jako kdyby jí to dělalo radost.

Ale Mikuláš je přece jen ze všeho nejlepší. A až budu velký, tak budu chodit s Mikulášem do hospody. Tedy až po nadičce, to je jasné. A pak si dám se všemi těmi úžasnými vousatými Mikulášem pivo, jako strejda Marek loni. Viděl jsem ho oknem restaurace Na Růžku, když jsme šli vyprovodit tetu Helenu. A to měl ještě na sobě jejich kabát – asi mu ho některý z Mikulášů půjčil. Jenom nevím, jestli se se mnou budou chtít kamarádit, když se pořád ještě bojím čerta.

Dominik, 6 let

Přejeme vám v celém příštím roce takovou pohodu, jakou prožívají kočičky na titulním obrázku dětského kalendáře 2012. Autor: Jakub Pánek, 5. C, ZŠ Kubatova, České Budějovice.

Jak se narodily koledy

Už považujeme za samozřejmé, že k adventu a vánočním svátkům patří i hudba – tedy hlavně koledy. Všem je jasné, že máme na mysli koledy klasické, jejichž autor je ve většině případů neznámý. Kde se ale vzaly?

Za jejich vznikem bychom asi museli hodně, hodně daleko do minulosti. Znalci se totiž domnívají, že jejich prapůvod bychom měli hledat už v dobách pohanských. Zpěvem tehdy lidé doprovázeli obřady a rituály. A právě zpívaným textem bylo zprostředkováváno přání štěstí, zdraví, ale také úrody a dobrého chovu dobytka. A ten, kdo tohle všechno uměl hezky přednést a zazpívat, dostal poté nějakou přiměřenou odměnu. Takže první kroky ke koledování...

Ovšem koledování, jak je známe dnes, se zrodilo až někdy ve středověku. Tehdy chodili od domu k domu učitelé se svými žáky a před každým prahem zazpívali nějakou vánoční koledu. Ani oni pak neodcházeli s prázdnou. Navíc jim i nějaký ten podarovaný peníz pomohl k další obživě.

Středověká zásoba takových písní se pohybovala okolo čtyř tisícovek. Dodnes se zachovaly některé z nich, i když se text poněkud měnil, podle toho, jak se měnila i užívaná čeština.

Možná, že někteří z vás půjdou v předvánočním nebo vánočním čase na koncert, jehož hlavním programem je Rybova Česká mše vánoční. Složil ji na přelomu 18. a 19. století venkovský učitel Jan Jakub Ryba z Rožmitálu pod Třemšínem. Jiná, snad po celém světě hraná, je píseň, kterou známe pod českým názvem Tichá noc. Málokdo ale už ví, že ji v roce 1818 složil varhaník Franz Gruber z Horních Rakous. A víte, že byl navíc taky učitel?

-hh-

DNES ČTĚTE

1.

Z Kodaně do Afriky
Zase jsou tu Vánoce!

2.

Od sportu k muzice
Literární pochoutky

3.

CESTY A SETKÁVÁNÍ
Jak se narodil klaun

4.

Víte, co je ekoškola?

5.

Nadějní spisovatelé
Zamračený Jonáš

6.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Nové stromky v aleji

První Recyklační alej v České republice, kterou objevíte na pravém břehu Malše v parku česko-budějovické Dukelské ulice, se v tomto předvánočním čase rozrostla o desítku stromčků.

Ale vůbec nejde o stroměčky klasické – o listnaté, ani o jehličnaté!

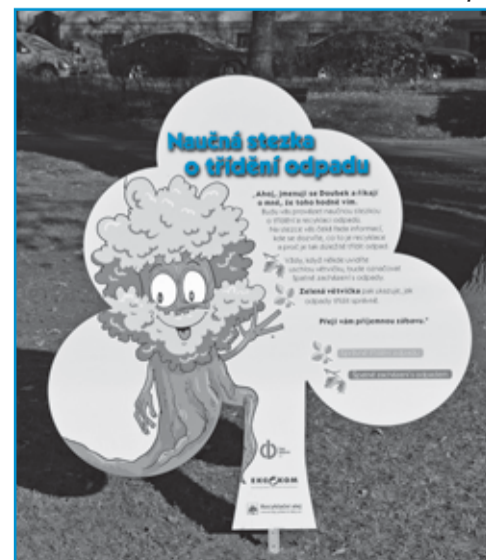
Tyhle nově „zasazené“ jsou totiž z hliníku! A v jejich pomyslných korunách nenajdete ovoce, šišky nebo oříšky – zato spoustu zajímavých plátek s informacemi a obrázky Zdeňka Študlarové na téma Jak správně třídit odpady.

A aby bylo všechno ještě zábavnější, celou alejí těchto stromčků, které už mimochodem vyrostly skoro 1,5 m, vás provede jejich šéf zvaný Doubek.

O vyšperkování Recyklační aleje, která už vábí své návštěvníky od loňského roku, se opět zasloužila firma EKO-KOM, a.s. spolu se Statutárním městem České Budějovice.

Takže, buď vy sami, nebo se třídou nezapomeňte tuto jedinečnou alej navštívit! Určitě tu najdete mnoho dalších zajímavostí, stejně jako na www.recyklační-alej.cz.

- od dop -

zprávy

Kamarádění s knížkami

Kluci a děvčátka v prvních třídách se teprve s písmenky a čtením otkávají, ale už dávno nevystačí jenom se slabikářem. Existuje totiž spousta zábavných knížek, které jim, jako čtenářům, cestu hodně usnadní. A nemusejí hned přemlouvat maminku a tatínka, aby jim tyto knížky koupili. Stačí si zajít do některé z knihoven.

Knihovnická zařízení spadající pod Jihočeskou vědeckou knihovnu v Českých Budějovicích mají pro prvňáčky a jejich rodiče i příjemné překvapení. Mohou si zde totiž pořídit čtenářskou legitimaci naprosto zdarma, bez jakéhokoliv poplatku. Stačí, když rodiče za ně vyplní přihlášku, které jsou k dispozici ve všech českobudějovických základních školách nebo přímo v knihovnách.

V prvním roce přilákala tato velkorysá nabídka zhruba devadesát prvňáčků, loni jich už bylo o třetinu více. Letošní zájem ovšem ještě nekončí. Potrvá až do konce školního roku. A pak se uvidí, kolik prvňáčků se stačilo skamarádít s knížkou...

Soutěživost je zkouškou na život

Jsou soutěže, kde si můžete své schopnosti otestovat sami. Třeba na internetu. Nedávno se touto cestou dostal mému kolegovi do rukou test pro žáky páté třídy. A víte co? Vysokoškolák, a na dvě otázky odpověděl špatně! Nakonec byl rád, že jsem svědkem jeho selhání byla jen já.

Podobné testy si mohou v soukromí svých pokojíků zkusit nejen ti, co jsou do závodění blázní, ale i kluci a děvčata, kteří odvahy k podobným krokům prostě nemají. Ovšem na druhé straně pak přicházejí o jáso a uznání okolí, když se jim podaří zabodovat. Ale třeba se svěříte nám, když objevíte zvlášť zajímavý test, který by si mohli vyzkoušet i ostatní. Co říkáte?

Žáci na houbách

Sluníčkový den a dorůstající měsíc vytáhl žáky 5. A ze ZŠ Máj 2 v Českých Budějovicích z lavic do lesa sousedícího s areálem školy. V hodině přírodovědy jsme dostali za úkol nasbírat co nejvíce druhů hub a jiných přírodnin. Úlovek stál za to. Našli jsme osmnáct druhů hub. Kromě hřiba dubového, hřiba kováře a holubinky azurové jsme našli i pýchavku hruškovou, čirůvku nachovou, českátku podvinutou, dhubkatce pohárkovitého a další méně obvyklé houby.

Valdemar Vokálek

důležitá čísla

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:
387 313 030
386 355 500

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

KRIZOVÉ A KONTAKTNÍ CENTRUM
ARKÁDA PÍSEK

382 211 300, 382 222 300

KONTAKTNÍ CENTRUM TÁBOR

381 255 999

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson o.s., Rudolfová 34, České Budějovice
za garance OOZP Statutárního města České Budějovice
Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., České Budějovice
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

Posledním článkem našeho vzpomínkového seriálu se vydáme do dětství Anny Roytové, předsedkyně Sdružení Porta, pořádajícího nejstarší a největší hudební festival folkové a country hudby v republice.

Ohlédnutí do dětství

Kde jste prožívala dětská léta?

Narodila jsem se v Českých Budějovicích a tady jsem také vyrůstala. Bydleli jsme naproti někdejšímu autobusovému nádraží, ale v době mého raného dětství tam bylo ještě rozsáhlé volné prostranství, kde si obvykle stavěly svá šapitá hostující cirkusy.

To byl jistě dostatečný prostor pro hry...

Holčičí hraní na princezny a s panenkami mě nikdy moc nepřitahovalo, a tak jsem litala spíš s kluky. A ti mě brali jako kluka, snad proto, že jsem jim pohybově bohatě stačila. Takže podle toho vypadaly i naše hry – na indiány, na četáky a na roubáky a podobně. A taky jsme hodně v té době holdovali vybíjené.

To už má blízko ke sportování...

Já byla ve sportovním duchu vychovávána. Můj tatínek byl velký sportovec, veřejnost ho znala především jako volejbalistu, byl i v reprezentaci. Maminka také hrála závodně volejbal, tak jsem byla ke sportování vlastně předurčená.

Pokračovala jste tedy v rodinné tradici?

Byla jsem v oddíle Slavoj, asi ve dvanácti jsem přešla do Lokomotivy, ale nehrála jsem jen volejbal. Hrála jsem ligu v ping-pongu, byla jsem dokonce třetí v republice, v krajských přeborech jsem bývali rovněž úspěšná.

Co vám to dalo do života?

Hodně – člověk se v takovém kolektivu, kde je jeden závislý na druhém, naučí nesobeckosti a odpovědnosti vůči ostatním, ale uvědomí si i cenu kamarádství. Pokračovala jsem pak s volejbalem až do dospělosti, vlastně jsem toho nechala teprve asi před čtyřmi roky. Byla tam úžasná parta a s tou se scházíme dodnes. Později jsem trénovala děti ve volejbale v Lokomotivě.

Zbývá vám čas ještě na jiné koníčky?

Možná se budete divit, ale chodila jsem od první třídy na piano do hudební školy. Deset let! Moji rodiče byli oba muzikální, táta, ačkoliv samouk, zahrál na piano všechno a hrál i na kytaru. Dokonce jsem uvažovala, že budu učitelkou hudby.

A nakonec jste se stala čím?

Veterinářkou. Vystudovala jsem střední zemědělskou školu s tímhle oborem. Měla jsem vždycky ráda zvířátka, ale kvůli časovým nárokům na sportovní činnosti jsem na ně neměla čas. Dneska mám aspoň psa.

A co škola, měla jste nějaké oblíbené předměty?

Asi nikoho nepřekvapí, že tělocvik a hudební výchovu, zpívala jsem jako sólistka ve školním sboru. Ale bavila

mě také čeština. Měli jsme báječnou paní učitelku Miladu Polákovou, která nejen ve mně vzbudila lásku k češtině a literatuře. Uměla to prostě podat tak, že nás zaujala a přitáhla. Později na střední škole jsme měli paní učitelku Vozaryovou, a ta byla stejně úžasná.

Takže jste asi hodně četla...

Pořád, chodila jsem pravidelně do knihovny a četla každou volnou chvíli. Jako většina dětí jsem milovala dobrodružné knížky – třeba Zane Greya, Karla Maye, Eduarda Štorcha nebo i zakázané Rodokapsy, které mě přitahovaly romantikou a tím, že byly zakazované. Ale bavila mě i klasika předepisovaná na povinnou četbu. Můj čtenářský deník vždycky koloval po třídě a ne jeden spolužák z něj opisoval.

A které předměty jste zrovna dvakrát nemusela?

No, klasicky – fyziku, chemii...

Co o prázdninách?

Pravidelně se jezdilo k babičce a dědečkovi do Borovan, tam jezdím dodnes. Občas jsme s rodinou jeli k moři do Bulharska, ale to většinou s maminkou, protože tatínek míval zápasy.

Udržujete s některými spolužáky kontakt?

Pořádáme třídní srazy, to se pak divíme, jak se kdo změnil. Na střední škole jsem měla velice blízkou kamarádku Marii, se kterou jsme chodily pořád spolu i stejně oblekány, ona mi chodila fandit na zápasy... Takže s tou jsem nejvíce v styku, i když se přestěhovala až do Klatov.

Myslíte si, že jste měla hezké dětství?

To rozhodně. A přála bych takové i dnešním dětem. Byly to takové pohodové, poklidné a možná i šťastnější časy...

Text: Hanka Hosnedlová
Foto: archiv Anna Roytová

Hopsárium a Objevárium

Názvy jako z nějaké čarovné pohádky. Ale neskrývá se pod nimi žádné kouzlo, jen zábava, radost a poučení.

Hopsárium je naprosto nové rodinné hřiště ve Vrbenské ulici v Českých Budějovicích, kam se vchází v ponožkách. To kvůli čistotě. Vybudovali ho manželé Lojkovi. Umístěné je ve velké vytápěné hale s prostorem 2 100 metrů čtverečních.

Malí návštěvníci si zde mohou vyzkoušet svou odvahy na osmimetrové skákací věži se skluzavkami, překážkami a lezeckou stěnou, také maxitrampolíny či loď houpačky se na vlnách. Zábavná je jízda z kopce na nafukovacích kruzích nebo střelba s děly na pěnové míčky. Velká plocha je pak vyhrazena pro míčové hry, jiná pro dopravní hřiště se semaforem a benzinovou pumpou.

V žádném případě se však nemusíte bát o bezpečí – to je zajištěno spolehlivými sítěmi. Navíc si větší atrakcí mohou vyzkoušet i sami rodiče. A pokud dostanete hlad, hned vedle je malá restaurace, kde můžete poobědvat, dát si zákusek nebo se napít. Hřiště je otevřeno ve všední dny od 14 do 19 hodin a o víkendech a svátcích od 10 do 19 hodin.

Objevárium je naproti tomu jen krátkodobá výstava, která bude končit již 18. prosince. Najdete ji v Kulturním domě Vltava a je určena pro děti od 3 do 12 let.

Přibližuje návštěvníkům přírodu a její zákony, přenos energií a rozličné objevy, ale i starověkou kulturu. Díky různým exponátům si děti mohou leccos vyzkoušet vlastníma rukama. Navíc o víkendech je výstava obohacena o doprovodné programy, takže nudit se rozhodně nebudou ani malí objevitelé, ani jejich dospělý doprovod.

- hh -

Chválíme autorku následujících veršů! Jsou milé a zdařilé. Stvořila je Kamilka Koldová z tř. 6. B, ZŠ a MŠ v Dubném. Určitě tak jako nás, potěší i vás:

Poštovní holub

Poštovní holub nesl mi psaní.
Nebyl jsem doma,
kde mě teď shání?
Pustím se po střechách do pátrání.

Koza

Kolik má nohou,
kolik má rukou?
Omluvte mě, že se pletu,
že neřeknu kloudnou větu.

Za to mohou rohy kozí,
že mě trknou, na mě hrozí.

Neměně půvabně jsou i verše a prózy autorů ze ZŠ a MŠ Edvarda Beneše v Písku. Vybrali jsme některé z nich z Almanachů slohových prací a literárních pokusů, které žáci a učitelé této školy vydávají každý měsíc:

Potůček

Jako zmije klikatí se
voda mezi kameny.

Potůček si tiše bublá,
zdá se, že je zasněný.
O čem asi může snít?
Kam mu voda stále mizí,
proběhne a zdá se cizí,
jako by mu nepatřila,
je tak krásně čistě čirá.

„Však mi nikam neuteče,“
říká potůček a teče, teče...
Patrik Procházka

Říkadlo pro nejmenší

Pes je přítel člověka,
každý je z něj do měkka.
Kočka ho láká,
když se večer smráká.
Myšička zas kočku,
když jí zmerčí v očičku.
Ladislav Žizek

Sova, páv a zajíc

Zajíc utrl u potoka krásný blatouch. Chtěl ho sníst, ale bál se, jestli není jedovatý.

Potkal sovu s pávem a zeptal se jich: „Mám chuť na tento blatouch, ale nevím, zda je k jídlu.“
Sova houkla: „Nejez ho, bude ti špatně.“

Ale páv se s ní začal pít: „Blatouch je krásný, jako jsem já, proto ti po něm jistě nebude špatně a výtečně si pochutnáš.“

Zajíc neposlechl sovu, ale páva. Snědl blatouch a bylo mu moc zle.

Ne všechno hezké je i chytré a ku prospěchu ostatních.

Olga Kořánová, tř. 6. C

Patrik

Prvního prosince po půlnoci porodila pilná Pavla Patrika. Pětikilový pořízek Patrik potřebuje pochovat, přebalit, přenášet, prostě pořád potřebuje pozornost.

Před polednem pokládá Pavla Patrika před Petra, Patrikova papínka: „Pápa, pojedou pryč, pindíku!“ pozdravuje Pavla. „Pápa!“ přitakává Petr přenášející Patrika. „Pes, pes, pes,“ pobrukuje Patrik. „Proboha, poprvé promluvil!“ poskakuje potěšen Petr. „Pavla pukne!“

Po půlnoci přijela Pavla. „Patrik poprvé promluvil. Pche!“ pokřikuje Petr. „Pyšný panáku!“ popichuje Pavla Petra. Patrik pochrupává pod peřinkou. „Pš! Probudíš Patrika!“ pošeptala Pavla. Patrik pláče. „Petřel!“ povzdychla Pavla. „Pš. Potichu, Patriku!“ pošeptala potom. Popáté probudil Patrik Petra. „Potichu, Pavla pospává!“ pošeptá Petr. „Papej, Patriku,“ podává Patrikovi papíná.

Petr půjde pracovat. Patrika pohlídá Pavlínka. Patrik povídá plynule: „Poděkování patří Petrovi, pak Pavlíně.“

Natálie Pešková, tř. 6. C

MOUDRÁ SLOVA NEUŠKODÍ

Tentokrát budou netradiční. Je to vlastně příběh o tom, že

Je dobré si pomáhat

„Já jsem jednou jela do krámku a uviděla jsem starou paní, která měla berle, protože se jí zlomila pata, a ona pustila berle a nemohla je sebrat, tak jsem jí je sebrala, protože se nemohla ohnout.

A potom mi poděkovala a já jsem paní řekla: „Nemáte zač.“

autorka textu a obrázku
Sabina Dandová, 3. třída
ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

Hračky pro radost

Když jsem v pondělí přišla domů ze školy, starší sestra Janina stála před mou skříňkou. Mám ji nacpanou hračkami, plyšáky, knížkami, časopisy, barvičkami a vším možným harampádím.

„Co děláš v mojí skříni?“ vyjela jsem na sestru.

„Hledám hračky, se kterými si už nehraješ, a věci, které nepoužíváš...“

Janina se ani neotočila a začala vyndávat z police dávno odložené hračky a plyšáky, na které jsem už skoro zapoměla, že je vůbec mám.

„Vyndeješ si svoje, máš jich taky dost,“ odsekla jsem nakvašeně.

Janina jen mávla rukou ke gauči. Tam stála velká krabice až po okraj naplněná jejími zvířecími maskoty. „A co s tím vůbec chceš dělat?“ neholdala jsem se vzdát.

„Vezeme to s Kamilou do charity – pro děti, které žijí s maminkami v azylu a nemají na vánoční dárky. A část půjde někam do Afriky nebo někam jinam, kde to potřebují. Prostě chceme, aby tyhle hračky a věci, které tady leží bez užitku, někomu pomohly a udělaly radost,“ překvapila mě Janina.

To bych samozřejmě chtěla i já. A tak jsem odhodila aktovku a začala dolovat z polic a zásuvek svoje poklady. Pomalu se plnila další krabice, na kterou bych klidně mohla napsat svoje jméno. Ale nenapišu – vždyť je přece jedno, od koho ty věci jsou. Hlavně že udělají obdarovaným skutečnou radost.

A radost jsme měly nakonec i my dvě – vždyť co je krásnější, než dávat?

Milena

Dárek od Martina

S Martinem jsme vyrůstali v jednom domě už odmalička. Naše maminky spolu kamarádily a my jsme byli spolu skoro denně. Zvykla jsem si na něho, téměř jako na sourozence. Vždycky byl poněkud jiný než ostatní děti, trochu jinak se choval, trochu jinak vypadal, ale mně to tak ani nepřišlo. Nepřipadalo mi to nijak zvláštní, dokud jsme byli malí.

Jeho odlišnost jsem si začala uvědomovat, až když jsme byli pak ve větším kolektivu a děti na ni začaly poukazovat. Ve škole, na hřišti, na ulici... A zaskočilo mě, jak se k němu začaly některé děti – zejména kluci – chovat. Bylo to někdy opravdu až ošklivé. A děti dovedou být kruté. Martin byl sice zvláštní, ale nikdy nikomu neublížil. Ale okolí jemu ano. Já se ho vždycky zastávala a chránila jsem ho, až do toho dne...

Musím ale začít úplně od začátku. Martin má takzvaný Downův syndrom. Takže jeho psychický vývoj, na rozdíl od tělesného růstu, je značně pomalejší a Martin i ve svých skoro patnácti zůstává myšlenkově na úrovni malého dítěte. Není hloupý, to ne, je naivní, důvěřivý a pomalý. Také vzhledem se stále víc odlišuje – má silný krk, menší hlavu, poměrně krátké ruce a sešikmené oči. Proč by měl ale za to pykat? On si tenhle osud nevybral a to, že se snaží hrát co nejlépe s kartami, které mu život rozdal, je spíš na smeknutí klobouku než na hloupé odsuzování a posmívání. Tohle všechno jsem si uvědomovala, a přesto jsem jednoho dne udělala to, za co se budu stydět do smrti.

Do našeho města měl přijet zpěvák Michal David a Martin jeho písničky zbožňoval, hlavně takové ty rytmické, diskotékové. Měl jich spoustu nahraných na cédéčku a pouštěl si je, kdykoliv byla příležitost. A občas si k tomu i zatančil – po svém... Jednou ho přítom viděli kluci ze třídy a mohli se potřást smíchy. Tehdy jsem to ještě zvládla. Vynadala jsem jim do hlupáků a ignorantů a byl chvíli klid. Pak ale přišel do běčka nový kluk. Jmenoval se Evžen a všechny holky se do něj okamžitě zbláznily. Když říkám všechny, myslím i sebe. A zdálo se, že i on si mě trochu víc všiml a já z toho byla „na větví“.

Přišel den, kdy se v kulturním středisku konal koncert Michala Davida, a já považovala za naprosto samozřejmé, že se mnou půjde Martin. Maminka nám koupila lístky a Martin byl štěstím bez sebe. Těšila jsem se navíc, že se tam třeba uvidím s Evženem... A taky že ano. Evžen stál před vchodem s několika devátáky, s takovou tou partičkou, které víc záleží na tom, co mají na sobě než v hlavě. V tu chvíli jsem ale viděla jen a jen Evžena, a když na mne zamával, abych k nim šla, skoro se mi zatočila hlava. Radostí a štěstím.

„Ahoj,“ zahlaholil Evžen a udělal mi v hloučku

místo vedle sebe. „Taky jdeš na koncert? Snad ne s tím uslintaným blbečkem?“ A ukázal na Martina, který na něho zůstal civět.

„Nee,“ zablakotala jsem zmateně. „Prosím tě... Jsem tu sama.“ A bála jsem se zvednout oči, abych neviděla Martina, který bezradně přešlapoval u dveří a nevěděl, co dělat. Zda má jít dovnitř, nebo když jsem mu utekla, anebo udělat těch pár kroků k evidentně nepřátelskému hloučku, kde jsem stála i já. Nakonec jeho dilema vyřešila paní Marková, která ho vzala dovnitř. Nemohla jsem ale přehlédnout, že se Martin při vcházení do budovy otočil a vyslal ke mně zklamaný a roztrpčený pohled.

Ano, já ho zradila, docela sprostě zradila!

Z koncertu, ačkoliv jsem seděla vedle Evžena, jsem neměla skoro nic. Pořád jsem musela myslet na to, jak zbaběle a podle jsem se zachovala. Ale měla jsem dvě hodiny na to, abych si rozmyslela, co dělat dál. Když doznělo poslední potlesk, vytrhla jsem Evženovi svou ruku z jeho a řekla: „Promiň, ale domů půjdu s kamarádem, se kterým jsem sem přišla.“ A přímo jsem cítila jeho otevřená ústa, když jsem chytila Martina za rukáv a táhla ho k východu. Věděla jsem, že Martin i přes svou dobrotu a důvěřivost pochopil, jak jsem se k němu prve zachovala, a že bude těžké tyhle jeho pocity ublíženosti rozptýlit. Také od té chvíle Martinova samozřejmě vřelost vůči mně nějak polevila a mně z toho bylo moc smutno. Věděla jsem ale, že je to moje vina.

Asi za dva nebo tři týdny nato se konal vánoční koncert, jehož vítězek měl být předán sdružení Beránek, které je zázemím pro děti s Downovým syndromem a jejich rodiče. Martin pravidelně docházel na jeho schůzky a kurzy a vždycky, když pořádají nějaké vystoupení, vřelostu nebo trh vyroběných věcí, mne a maminku zval, jako bychom patřily do rodiny. Přesto byl tenhle koncert pro mne naprosto výjimečný. Možná tím, co mi přinesl za překvapení.

Seděla jsem hned pod pódiem, a tak jsem znamenala, že mezi účinkujícími je i Martin. Hrál ještě se dvěma dívkami ze sdružení na flétnu vánoční koledy. A musím říct, že moc krásně. Dávali do toho celé srdce a bylo to znát. Když došli k poslednímu kousku, kterým byla Tichá noc, postoupil Martin dva kroky dopředu a řekl: „Tuhle skladbu chci věnovat svojí nejlepší kamarádce Helence, která sedí tady v první řadě...“ A všichni se začali natahovat, aby na mne viděli, a já se červenala. Hlavně ale radostí, protože to bylo neklamně znamením, že mi Martin odpustil – a tím pádem i ten nejhezčí vánoční dárek, dárek nad dárky...

Hanka Hosnedlová

Už několikrát jste četli povídky od autorky Mirky Štikové. Poslala nám další a přidáváme i její vřelá slova z dopisu: „Přeji vám krásný den plný barev a lásky. Jsem tělesně postižená. Píši pohádky i povídky. Mám nekontrolovatelné pohyby, proto musím psát ručně. Tady vám posílám svou další tvorbu. Snad vás potěší.“

Klaun

Bylo krásné odpoledne a mladý David Kolík spěchal domů ze školy, aby se aspoň něco naučil, protože zítra píšou písemku. Měl toho plnou hlavu, tak si řekl, že to vezme zkratkou přes park.

Jak tak procházel tím parkem, všiml si, že na lavičce cosi leží. Když přišel blíž, poznal, že je to peněženka. Vzal ji do ruky a zvědavě otevřel. Z toho, co spatřil, se mu až zatočila hlava. Bylo v ní rovných sto tisíc korun. „To by bylo akorát na motorku, kterou si tolik přeji,“ povídá si David.

Usedl na lavičku a bojoval sám se sebou, jestli si má peníze nechat, nebo je vrátit. Ten zlý hlas mu našeptával: „Nikdo to nebude vědět, vždyť jsi je našel. Teď jsi bohatý, můžeš mít, co budeš chtít.“

Nakonec ale zvítězila Davidova poctivá povaha. „Půjdu na polici,“ rozhodl se. Už chtěl zavřít peněženku a jít, když vtom uviděl papírek. Vytáhl ho a zajásal. Byla to vizitka a na ní stálo: Karel Barták, Komenského 20, Benešov. David byl překvapený. „To je přece kousek odtud, tam dojdou sám a dám peněženku pravému majiteli.“ Dal onu peněženku do kapsy a vykročil.

Brzy stál před starým domem. Otevřel těžko hlavní dveře a vstoupil dovnitř. Rozhlédl se a spatřil schránky na dopisy. Hned zjistil, že Karel Barták bydlí ve třetím patře. Za chvíli už stál u jeho dveří a zazvonil.

David čekal, a pak se ozvaly kroky. Tu se otevřely dveře a v nich se objevil starý pán v širokých žlutých kalhotách na kšandy a v moderním pruhozaném triku. „Co si přeješ, mladý muži?“ „Přinesl jsem vám vaši peněženku,“ odpověděl David. „Hochu zlatý, to jsi hodný! Já na ni v tom parku úplně zapoměly. Pojď dál, dáme si spolu čaj a sušenky.“ David nesměle vešel do pokoje.

Bylo tam krásně útulno, až se David podivil. Za malou chvíli ho starý pán pozval ke stolu a nabídl pohostění. Pak si povídali. David řekl něco o sobě a starý pán začal vyprávět, jak kdysi pracoval v cirkuse jako klaun. Když viděl, že to Davida velmi zajímá, zeptal se, jestli by chtěl k němu do učení. David rád souhlasil. Tak se domluvili, že každou sobotu a neděli bude chodit k panu Bartákovi do klauní školy.

Ty víkendy byly pro oba potěšením. Užili si spolu spoustu legrace. Davidovi se nikdy nechtělo domů, ale musel.

Jednoho dne dostal David angínu a nemohl jít ven, natož k panu Bartákovi. Čtrnáct dní ležel v posteli a pořádně se nudil. Když byl opět zdravý jako rybička, hned po škole spěchal k panu Bartákovi. Už se těšil na jejich setkání. Vběhl do domu a bral schody po dvou. Za okamžik stál u dveří.

Zazvonil jednou, dvakrát, třikrát, ale uvnitř bylo ticho. Vtom se otevřely dveře odnaproti. Vyšla z nich sousedka a povídá: „Pan Barták dnes ráno zemřel. Tady ti posílá dopis a kufr.“

David zůstal jako opařený. Ani nevěděl, jak převzít věci, které mu ta paní podávala. Pak vyběhl na ulici a šel, ani neměl tušení, kam. Pro slzy neviděl na cestu. Tu ucítil v ruce dopis. Opřel se o zeď jednoho domu, rozlepil obálku a tam rukou starého pána bylo napsáno: „To, co ses ode mne naučil, užij k dobrému.“

Když David dočetl, strčil dopis do kapsy a šel dál, jen tak, jak ho nohy samy nesly. Najednou zjistil, že stojí před dětskou nemocnicí. Zvedl oči vzhůru a uviděl v okně malého chlapce, jak smutně kouká dolů. „To je ono!“ pomyslel si David a otevřel kufr. Nasadil si na hlavu paruku a navlékl si červený nos. Potom začal žonglovat. Kluk za oknem se smál a tleskal.

Druhý den už tam nebyl jen ten jeden klouč, ale celý pokoj.

Ta zpráva o klaunovi na ulici se roznesla po nemocnici jako blesk. Doneslo se to i k panu primáři, který pak pozval Davida do nemocnice, aby tam potěšil i jeho ostatní dětské pacienty. Když ho děti uviděly, radostně jásal a volaly: „Náš klaun je tady, hurá!“

Po krátkém uvítání a seznámení jim David zahrál divadlo. Dělal, jako že sedí na židli. Ta začala hopsat jako kůň, až klauna shodila na zem. Potom mu utíkala a David ji honil po pokoji. Děti se vesele smály, některé zas po dlouhé době. A to bylo to nejkrásnější i pro jejich rodiče.

Nakonec David Kolík sestavil partu mladých lidí, kteří dodnes chodí těšit a dělat radost malým dětem v mnoha nemocnicích.

Mirka Štiková, Trhový Štěpánov

DOBRÉ ZPRÁVY

Aplaus pro pianistu

Když se ti zavrou dveře, otevře se třeba okno. To je jedno z mnoha rčení, která se snaží povzbudit ty, kteří podléhají zoufalství. Jinak řečeno, vždycky se najde nějaká cesta... Svě by o tom mohly vyprávět stovky a tisíce těch, které vinou nemoci nebo nehody přišly o nějaký ze svých smyslů nebo o částí těla.

Mnohokrát už jsme mluvili o statečných lidičkách, kteří dokázali neuvěřitelné věci, třebaže bez ruky, nohou, zraku, sluchu... Po internetu kolují úžasné klipy o chlapci bez rukou a nohou, který neztratil chuť k životu a přednáší po školách, o mladém slepém zpěvákovi, který svým hlasem ohromuje poroty soutěží, o mladé mamince bez rukou, která přesto dokáže obsluhovat a vychovávat malé děčko.

Jedním z těch, kteří si zaslouží smeknutí klobouku, je i mladý český kytarista Vladimír Adigamov ze skupiny Bloody Rose. Při autohavárii přišel o ruku, a tím i o možnost hrát na kytaru. Díky podpoře svých kamarádů ale muziku nevzdal. Rozhodl se přeseďlat na klávesy, které obsluhuje jednou, a to levou rukou. Nikdy předtím na klávesy nehrál, ale během čtvrt roku se na ně naučil všechny písničky, které skupina hrávala. Dokonce zvládl i sóla. Asi nemusím dodávat, jaký aplaus sklídl hned při prvním vystoupení.

Udělat něco pro druhé

Před pár měsíci jsem četla o žačkách českobudějovické waldorfské školy, že se zapojily do celosvětové charitativní akce na pomoc dětem v rozvojových zemích. A to naprosto unikátním způsobem! V rámci podzimního charitativního jarmarku totiž nabízejí veřejnosti různé služby. Například čištění bot nebo vplétání barevných nití do vlasů. Samozřejmě, také kromě nabídky a prodeje například oděvů v indickém stylu nebo jiných rukodělných výrobků.

Skauti z Horní Stropnice a Nových Hradů chtějí zase pomoci postavit školu v Etiopii. Nejenže uspořádali pro tento účel sbírku, ale zapojují se i do celoročního soutěže, v níž se dozvídají spoustu nových věcí právě o Africe, kam je směřována jejich pomoc.

Jiné instituce zase pořádají koncerty, sportovní utkání, taneční maratóny, aukce obrazů, soch nebo knih či malé tvůrčí dílny. Záměr je ale vždycky stejný – pomoc potřebným. Dětem, nemocným, chudým, handicapovaným...

A jak hodláte pomoci vy? Rádi zveřejníme vaše aktivity, pokud nám o nich napíšete.

Kam vyrazit?

Víkendy, státní svátky a volné prázdninové dny nám čas od času vnuknou otázku: Co takhle někam vyrazit? Ale kam? A tady právě může pomoci nový internetový server, který funguje zhruba od srpna letošního roku. Zaměřuje se především na domácí turistiku, tedy konkrétně v rámci kraje.

A protože nabídka tohoto serveru je určena hlavně dětem a mládeži, rodinám s dětmi, ale i handicapovaným, obsahuje informace, které jinde najdete jen stěží. Dozvíte se totiž už přímo na stránkách, zda ta která lokalita je vhodná třeba pro malé děti, pro vozíčkáře a těžko se pohybující anebo pro návštěvníky s vadami sluchu apod.

Navíc je program na serveru doprovázený mapou, takže pouhým kliknutím myší zjistíte, kde se místo, kam byste se chtěli vypravit, přesně nachází. Veškeré informace jsou zde prezentovány zdarma. Stačí jen nafukat: www.visitjiznicehy.cz.

Svátek knihoven

Tradicí, na kterou si už zvykli velcí i malí čtenáři, se stal říjnový Týden knihoven. Letos se do jeho jubilejního, patnáctého ročníku zapojilo jenom na jihu Čech přes šest desítek knihovnických zařízení.

Kluky a děvčata nadchly zejména programy připravené pro nižší věkové kategorie, především besedy s autory, výtvarné dílny, ale i knižní burzy nebo lákavý výprodej knih. Někde se zaměřili vysloveně na prvňáčky, kteří teprve do řad čtenářů váhavě vstupují.

Ovšem zajímavé byly nepochybně i akce určené handicapovaným nebo národnostním a jazykovým menšinám. Prostě každý našel v pestré nabídce právě ten svůj knižní „šálek čaje“.

- od dop. -

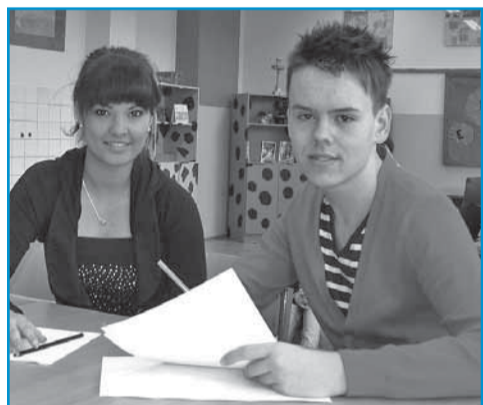
Už v loňském roce se českobudějovická Základní škola a Základní umělecká škola Bezdrevská zařadila do mezinárodního, na popularitě stále nabírajícího ekologického projektu. Stala se tak jednou z více než 32 000 škol z celého světa, v nichž na 10 milionů žáků a pedagogů usiluje o titul Ekoškola. V tomto směru je první a zatím jedinou školou z Českých Budějovic. Už v červnu letošního roku přibýlo k tomuto prvenství i slavnostní udělení příslušného titulu. Stalo se tak za poměrně krátkou dobu, takže je jasné, že výsledky školy posuzované přísným auditem z Prahy musely být skutečně mimořádné.

Ve znamení duhy Sympatická ekoškola se činí!

Přebírání titulu EKOŠKOLA

V České republice se ekotitulem může pochlubit zatím necelá stovka škol. Navíc je toto ceněné označení propůjčováno pouze na dva roky, takže v žádném případě nelze usnout na vavřínech. Titul je třeba nejen obhájit, ale navíc ekologické aktivity

Prímátorem dětského zastupitelstva v ČB pro rok 2011 se stal Pepa Dušek a první náměstkyní Lucka Anderlová, oba žáci IX. A.

na škole rozšiřovat a přidávat jim na atraktivnosti. A o to škola v Bezdrevské usiluje každým dnem.

„Projekt je postaven hlavně na žácích a jejich spolupráci s učiteli, vedením školy i dalším personálem ve škole. Kluci a děvčata se zaměřují na různé ekologické problémy, ať už jde o úsporu energií a vody, o sběr a třídění odpadů, o péči o prostředí školy a jejího okolí, o rozšiřování zeleně, sázení stromů či o zahradu, kde se mimo

Výrobky z odpadů

Přírodní zahrada

přezdívkou Eko.

A pravdou je, že v této škole na předměstí narážíte na ekologické náměty a opatření doslova na každém kroku. Hned u vchodu si všimne-

te ekovlajky, a ještě než vstoupíte, můžete se na velké pestré vývěsce seznámit s koncepcí ekosoutěže, do které je škola zapojená. Přehlédnout nemůžete ani nevšední a zajímavou výzdobu chodeb i tříd, pečlivě ošetřované květiny, udržovanou zahradu sloužící k pěstování rostlin, výuce i odpočinku. Nebo koše na recyklovaný odpad přímo ve třídách a praktické lisy

na PET láhve. Mne mimo jiné nadchl ekoklub, což je vyhrazená, barevně vymalovaná místnost vybavená nábytkem, různými hrami a časopisy, kterou dalo vedení školy dětem k dispozici. Žáci se sem mohou uchýlovat o velkých přestávkách, když je venku špatné počasí, před odpoledním vyučováním anebo při mimotřídních akcích.

Říkáme sice škola, ale onou hybnou pákou jsou především žáci – kluci a děvčata různého věku. A v našem případě i činnost ekotým, jehož složení se v letošním školním roce hodně změnilo,

jiné snaží pěstovat staré tradiční české dřeviny. Nezapomínají však ani na udržování pořádku, úklid, estetickou úroveň vzhledu tříd a v neposlední řadě i na zlepšování prospěchu. A ekologická témata zahrnujeme i do výuky v různých předmětech,“ nastiňuje některé realizované úkoly učitelka a školní koordinátorka Marie Pešková, které díky jejímu aktivnímu zájmu o ekologickou problematiku říkají ve škole sympatickou

když školu ukončili žáci z loňských devátých tříd. „O všech dnech a událostech vedeme kroniku i s fotografiemi. Jsou tam zaznamenány všechny podniknuté kroky i dosažené výsledky. A mimo jiné jsme i na Facebooku, na internetu,“ říká předsedkyně ekotýmu Magda Michalovová z 8. B, která si pochvaluje i vstřícnost vedení školy. To popřává návrhům žáků i jejich potřebám při jejich uskutečňování.

Projekt určuje postup v sedmi neopomenutelných, na sebe navazujících krocích, znázorňovaných sedmi barvami duhy. Takže duha se stala samozřejmým symbolem ekologických snah školy. „Děti dokázaly od počátku, už při prvotním plánování a odvázném průzkumu, zapojit spolužáky a učitele, ale i technický personál, uklízečky, dokonce i jídelnu...“ konstatuje Anna Kubálková, zástupkyně ředitele.

Ovšem náročnost projektu stoupá. Nezbytné je nejen plnit doporučená opatření předchozího auditu, ale také neustrnout. Takže k základním zájmovým okruhům se přidávají nové, jako třeba doprava, životní prostředí, téma šetrné spotřeby

Současný EKOTÝM

a jiné. Inspiraci k dalším nápadům čerpají žáci z internetu a dosavadních zkušeností jiných škol, ale rovněž v centru Cassopeia, se kterým úzce spolupracují. Výjimkou není ani účast na různých konferencích k daným tématům – třeba o spotřebě vody, úspoře elektrické energie, skladbě jídelničky, hledání nových zdrojů ...

„Navíc je žádoucí všechny ty úžasné nápady našich žáků a jejich naplňování prezentovat, na veřejnosti nebo ve školských kruzích,“ doplňuje Marie Pešková a Magda v té souvislosti vyjmeno-

Přírodní zahrada

Módní recyklace

vává vedle klasických nástěnek úspěšné akce jako Byl jednou jeden život, kterou žáci připravili i pro veřejnost, ekologický A-Z kvíz, módní přehlídku spojenou s užitím plastů, Den bez aut a další.

Tyto snahy se zcela samozřejmě prolínají také s celoroční meztřídní soutěží, na jejímž konci stojí i finanční odměna od ředitele pro nejlepší třídu. „V plánu činnosti na letošní školní rok mají řadu zajímavých akcí – jako třeba aktuálního Čerta a Mikuláše, Vánoční jarmark a soutěž o nejhezčí ekostromeček, Spaní ve škole, Crazy den na apríla nebo Pálení čarodějnic,“ připomíná Anna Kubálková a při té příležitosti vyzdvihuje úlohu Školního žákovského parlamentu, který funguje již sedmým rokem. A ve volbách dětského zastupitelstva magistrátu krajského města byl prímátorem pro rok 2011 zvolen Pepa Dušek a první náměstkyní Lucka Anderlová, oba žáci této školy. I tato skutečnost vypovídá o tom, jak výborně škola v Bezdrevské připravuje své žáky na praktický život.

Je to běh na dlouhou trať, ale první etapy zatím škola vyhrává...

text: Hanka Hosnedlová

foto: archiv ZŠ a ZUŠ Bezdrevská, České Budějovice

Ekoklub

Královské návštěvy

dokončení ze str. 1

Zamyslete se tedy i vy všichni a hledejte cesty, jak se připojit. Odměnou bude nádherný pocit v duši, že jste vykonali dobro, odměnou mohou být i nová přátelství. Proto si dobře zapamatujte kontakty, kde se dozvíte ještě mnohem víc o tom, co a jak učinit:

- Český výbor pro UNICEF Elišky Peškové 17741, 150 21 Praha 5
- tel./fax: 257 320 244
- e-mail: unicef@unicef.cz
- www.unicef.cz
- bankovní účet 2200022/0300
- variabilní symbol Přátel dětí UNICEF je 55 k výše uvedenému účtu (lze zadat i trvalý příkaz k pravidelným měsíčním příspěvkům).

Na programy pomoci dětem přispějte i odesláním SMS ve tvaru DMS UNICEF na č. 87777. Dále zakoupením pohlednic, blahopřání a dárkových předmětů v prodejnách UNICEF (v Domě OSN, nám. Kinských 6, Pha 5;

v Nákupní galerii Atrium, Karlovo nám. 10, Pha 2; Vinohradský Pavilon, Vinohradská 50, Pha 2; IKEA Praha, Brno, Ostrava), ale i prostřednictvím internetové stránky nebo tištěného katalogu, který na požádání obdržíte.

Panenu z projektu Adoptuj panenu a zachrániš dítě si také koupíte v daných prodejnách nebo díky internetu v části e-panenky.

Český výbor pro UNICEF naplňuje to, co má toto celosvětové hnutí ve vínku už od počátku: pro každé potřebné dítě v rozvojových zemích zajistit zdraví, vzdělání, rovnoprávnost, chránit jeho život, sny a budoucnost.

Čerpáno z materiálů Českého výboru pro UNICEF

adresář

V dnešním adresáři se opět obrácíme přímo na vás.

Chcete, abychom publikovali rozhovory, reportáže a zprávy o organizacích, které pomáhají handicapovaným, o vašich kamarádech, kteří se dovedou poprat s osudem...?

Dejte tedy o sobě vědět.

Ozvěte se nám a můžete se stát našimi dětskými redaktory.

Letošní literární soutěž Jihočeský úsměv, která se uskutečnila v našem kraji již potřetí, má už své vítěze.

První místo obsadila Alžběta Dvořáková s prací Dobrodružství na mýtině, na druhý stupínek se vyhoupl Lukáš Fiedler díky povídce Já a zvířátka a třetí byla Adéla Forstová s vyprávěním O fence Agátce.

Všichni z tohoto tria jsou z Českých Budějovic, dokonce ze stejné školy – z Gymnázia Jírovcova ulice. Je prostě jasné, že jsou tam zdatní mladí literáti...

Jihočeský úsměv 2011 a gratulace jeho vítězům!

Úvod: Abych pomohla bráškově s vyjmenovanými slovy, napsala jsem mu pohádku, která, jak jsem později zjistila, zase až tak vymyšlená nebyla!

Dobrodružství na mýtině

„Neboj, mami, my se nebudeme bát!“ Tohle jsem slíbila mamce, když odjížděla do Litomyšle. Byl večer a my s bráchou zůstali sami. Hodiny odbily půlnoc, Honzík spal, ale já pořád nic. Z dálky slyším houkání sýčka i výra, dokonce i nějaké vytí.

Konečně se mi začínají klížit oči. Najednou se za oknem mihne stříbrný plamínek, který rychle zmizí. Nejdříve jsem myslela, že se již dostavil dlouho vytoužený sen, ale světélko se vrací a blíží se. Vyběhnu bystře na verandu, kde se vznášá lehounké stříbrné chmýří. Všude panuje klid. Všichni už asi spí. Ani ten sýček se už neozývá.

Budím bráchu, má rád dobrodružství. Nemýlila jsem se, je nadšený! Chce chmýří chytit do ruky, ale to se nedá a letí pryč. Září stále víc a míří k nedaleké mýtině. Klopýtáme ke dveřím, zakopáváme o nábytek, abychom ho stihli. „Kdo měl zamýkat?“ Zlobím se na Honzu. Brodíme se vysokou trávou, přeskakujeme kořeny, větve keřů nás bučují, ale jsme už na mýtině, kde si chmýří sedlo na obyčejný suchý pařez.

K čemu jsme se to nachomýtlí? Z díry pod pařezem totiž začínají vylézat různí brouci, myši, motýli, hlemýždi, všelijaký hmyz! Všichni jsou oblečeni ve třeptavých šatech a toaletách a začínají sebou mezi všemi těmi různými bylinami smýkat. „Oni tančí!“ vykřikl Honza.

„Pst!“ zasyčela jsem a chytila jsem ho za lýtko, aby nerušil! Na mýtině se zkrátka konal všech brouků bál!

Alžběta Dvořáková, 12 let, tř. 2. E

Já a zvířátka

Odjakživa jsem miloval zvířátka, mýma rukama jich prošlo bezpočet. Na všechny své zážitky ze zvířat si ani nevzpomenu.

Vzpomínka, kterou mám však pevně vrytou v paměti, je na moje setkání s netopýrem. Už jsem chodil do školy a jednou na podzim jsme na prahu dveří odhalili malého netopýra. Maminka řekla, že dojde pro koště a jemně ho vymete pryč, aby se mu nic nestalo. Já jsem nedočkavostí nemohl vydržet a netopýrka jsem vzal do hrsti. Strašně se mi líbil jeho čumáček a zmačkaná křídla, měl rezavý kožíšek a byl moc roztomilý.

Potom se ale roztomilý netopýrek otočil, já jsem byl na cestě k lousce a netopýrek mě rafnul do prstu. Prokousl mi kůži. Maminka mi vyhubovala a jeli jsme za panem doktorem. Netopýra jsme pustili, nedočkavě odlétl.

Asi čtrnáct dní jsem musel docházet na očkování proti vzteklině. Od té doby na žádné netopýry nesa- hám, ale jinak jsem na ně nezanevřel a mám k nim stále dobrý vztah.

Když mi bylo šest let, dostal jsem od rodičů dvě ještěrky, přesněji gekončičky noční. Gekončiči jedli cvrčiky, červy, kobylky, sarančata a z kamenné misky pili vodu. Jednoho krásného dne se stalo, co se stát muselo, cvrčci utekli. Snažili jsme se je pochytat, ale marně.

Měla přijet babička. Zatajili jsme jí, co se stalo, neboť babička má z „hmyzáků“ panickou hrůzu. Jenomže babička je velmi všímavá. Hned poznala, že tu něco nehraje. Udělala křížový výslech, až ze mne vypáčila, že cvrčci utekli. Byla velice rozzlobená a odmítala u nás přespát. Nakonec u nás přece jenom zůstala.

Jednou jsem si koupil kudlanku nábožnou. Krmil jsem ji hmyzem. Vycvičil jsem kudlanku tak, aby nám nahrazovala plácačku na mouchy. Vždy jsem ji vzal na ruku, šel s ní k oknu, kde ležly mouchy, kudlanka chytala a jedla jednu za druhou. Nakonec jsme byli spokojeni oba. Ona byla sytá a okna zůstala bez much. Protože však kudlanka byla stará, už když jsem si ji koupil, zanedlouho na to uhynula.

Poslední dobou nás trápilo, že máme okolo domu plno myši. Řekli jsme si, že si pořídíme kočku. Po vzájemné dohodě jsme se usnesli, že si pořídíme kočky dvě. Jedna je černá jako panter a má veliké žluté oči, chodí jako šelmička a při procházce vyšlapuje za námi jako pejsek. Když jsme ji dostali, majitelé na ni volali Černoch, to jméno jí zůstalo, ale naše babička jí říká Čert. Slyší na obě jména, je štíhlá a lадně se pohybuje. Druhá kočička, kterou jsme pojmenovali Rízinka, je pravým opakem černého kocoura. Je tlustá, mourovatá, líná a drzá. Neustále leží a žere, když má náladu, chce se mazlit. Udiveně hledí na černého kocoura, jak usilovně chytá myši. Dává hlavičku na stranu a překvapeně poulí oči. Jako by říkala: „Vždyť stejně dostaneš najíst.“ Sama nechytí ani myši ocásek. Dlouho jsme si mysleli, že Rízinka je kočka, ale veterinář nás vyvedl z omylu. Rízinka je také kocour. Ačkoliv jsou kocouři naprosto odlišní chováním i povahou, oba máme moc rádi. Už se nedivím, proč se kočičky používají jako terapie dětí, hlazení jejich srsti je nesmírně příjemné a uklidňující.

Mám rád všechna zvířátka, kdybych mohl, choval bych kdeco. Chov zvířátek je někdy náročný, ale bez nich si život neumím představit. Zvířata mi dávají pohodu, energii a radost.

Lukáš Fiedler, 12 let, tř. 2. E

O fence Agátce

Postavili jsme si dům, potom plot a konečně jsme si koupili psa. Byla to fenka, a tak jsme ji pojmenovali Agáta. Každý den jsem si s ní hrála, cvičila a dělala s ní všelijaké „vylomeniny“.

Jednoho dne jsem si šla pro pití, jelikož bylo léto a zrovna byl velmi parný den. Vykoukla jsem ven, abych zavolala Agátu, jinak by asi umřela žízni. Nebyla na zahradě, obešla jsem dům, nebyla ani v boudě.

Zkusila jsem ji zavolat. A vtom jsem si všimla, že na plotě visí lístek se vzkazem. Stálo tam: „Pomsta za zničený podnik.“ Udělalo se mi černo před očima, trošku mdlo a najednou ve mně vybuchl vztek i veliký strach. V tu chvíli a vlastně ani poté jsem nevěděla, kdo by to mohl udělat, a hlavně, kde je Agáta!

Začala jsem brečet a křičet nějaká nesrozumitelná slova. Sousedé vykoukli ven a klepali si na čelo. Nevnímala jsem to. Rodičům to bylo také líto, ale po marném hledání akci vzdali. Ale aby mě alespoň trošku rozveselili, vzali mě do cirkusu. Tam jsem nevnímala ani ta nejexotičtější zvířata světa. Když jsem se jen tak „omylem“ podívala na pódium, nevěřila jsem svým očím, ale byla tam! Byla tam Agáta!

Toto vše se stalo v jeden den a ten nelze nikdy zapomenout!

Adéla Forstová, 12 let, tř. 1. E

O protivném jablíčku

Jmenuje se Jonáš, protože ho tak pokřtili. Vysokou oblohou právě táhly bělostné mraky a jemnými kapkami křišťalové vody omyly jeho tvářičky, až se mu leskly. Maminka jablono a tatínek jabloňový květ se miminkem chlubil, počastovali zvané i nezvané hosty vybranými pochoutkami a radovali se.

Jonáš byl krásné a dost dlouho i hodné dítě. A tak nikoho nenapadlo, že se z něho už brzy vyklubne nehezky protivný kluk!

Jak totiž rostl a sílil, chtěl být pořád častěji jenom sám. Myslel, že právě v samotě objeví největší štěstí. To ne, že by někoho urážel, ale nikoho také nevyhledával a s nikým se ne bavil. Nevěřičně

nad tím kroutil hlavami a rozhazovali rukama i jeho bývalí kamarádi. A že těch, které už ztratil, bylo! Žluté hrušky s ozdobnými červenými flíčky. Hladoučké třešně, višně a chrupky. Tmavomodré švestky a skoro černé blumy. I zelenohnědé bobule angreštu z keřů okolo sadu, které vypadají jako pruhované pyžámko. A protože si na Jonášovu nafoukanost zvykli i jeho jablíčkoví bráškové, úplně se o něho přestali starat. Ani ho už nepřemlouvali, aby se honem polepšil, jinak že může skončit zle! Ani ho už nezvali, aby si s nimi hrál ve větvích na honěnou a za listy na schovávanou. Jenom pohrdavě ohrovoval bambulaty nos. Vlastně ho dovádění brášků rušilo, takže se někdy i vztekal. Ale moc platné mu to nebylo.

Tenhle sad veselých stromů patří třem správným hospodářům. Myšce, krtkovi a ježkovi. Nastala doba sklizně, na kterou se všichni těšili. Pilně česali sladké ovoce a neměně pilně sbírali to, které už přezralé spadalo do trávy na zem. V sadu se ozývalo stále větší halasění, pokřikování a notování. To se sice Jonášovi také moc nelíbilo, ale přesto si pořád dokolečka opakoval jako spokojený kolovrátek: „Je to prostě náramné, že se o mě nikdo nestará a já se nemusím starat o druhé! Tak mě žádný chamtivec neutrhne, nerozkrájí, neokrade o zrníčka v jádérku, nenasouká do kompotu, nerozkouše a nesní!“

Ovšem ty kulaté pusy velkých proutěných košů dole v trávě, ty dělají Jonášovi starost. Jako by schválně cíhaly jenom na něho! Asi si na něho dělají laskominy...? Na drkotavém vodnickém vozíčku, zapřaženém za funičními lučními kobylkami a doprovázeném zvědavými labutěmi, je sem do sadu přivezl sám vládce nejbližšího rybníčku. Rybníček to není rozlehlý, ale až k závidění upravený, a tím jeho vládcem je pořád rozchechtaný hastrmánek Fousek. V jeho továrně na písčitém dně šijí zdatné tetky žabičky náramně nádherné tašky z leknínových listů. Bylo by přece škoda, aby ty listy na podzim jen tak uschly a zbyhndarma přišly vniveč.

Proutěné koše jsou až po okraje naplněné zdravými šťavnatými bobrotami. Stromy a keře se zbavily úrody a začínají si od té tíhy oddychovat. Ale to už myška, krtěk a ježek volají: „Netlačte se, na každého se dostane. Jenom ještě odpovíme na četné dotazy, čím máte platit. Prosíme, pouze úsměvy! S těmi jsme pro vás ovoce česali a spadané sbírali, proto se nám zase úsměvy odvděčíte nejvíc.“

Zástupy kupujících se už táhnou až za roh lesa, tam přes mechovou lávku nad potokem a asi nekončí ani v hustém mlází. Čerstvě sklizené ovoce jde prostě na dračku! Žádná taška z leknínových listů nezůstane prázdná. To tak, aby se v nich proháněl vítr! Však si stěžuje, co teď bude dělat? Aby neřůkal, dostane pro své děti vánky sladký dárek. Večer, až se sletí domů ze všech koutů světa, bude radostí! Už proto peláší do oblak a tak se směje, že to houká ve větvích. Za úsměvy si potom vzácné zboží odnášejí i celé rodiny srnců a jelenů, veverek a jezevců, ušatých zajíců a lišek, broučků i ptáků, kteří tu s námi přezimují. Za nimi spořádaně čekají

rodiny kocourů a kočiček, pejsků a čubiček, kozlíků a koz, beranů a oveček, neposedných králíků i důstojných koní s nedočkavými hříbátky. Prostě všichni mlsouni místní i přespólní, z lesů, luk i tep-lých a voňavých stájí a chlívků.

Úplně na konci zástupu, až někde v tom hustém mlází, přešlapují Panáček Živáček a pes Andy. Ale nechvátají. Věří myšce, krtkovi a ježkovi, že neodejdou s dlouhým nosem. Když se potom konečně dostanou k proutěným košům, už dopředu zaplatí těmi nejhezčími úsměvy, jaké dove-dou: „Potřebujeme leknínové tašky do každé ruky a do každé tlapy. Budeme rozdávat těm, kteří nemohli přijít, protože jsou doma nemocní.“ Za to-

hle rozhodnutí sklídili oslavny potlesk, který se ozval ještě jednou, jakmile oznámili, že ovocnou výslužku donesou i Fouskovi, labutím, lučním ko-bylkám, tetkám žabičkám, škemravému rybnímu potěru v rybníčku a klepetavým ráčkům v potoce.

Ale najednou padá na celou krajinu tma tmoucí. Nastává noc. Myška, krtěk a ježek se únavou skoro potácejí, proto se rozhodnou přespát v sadu. Poklidí žebříky, aby nějaký noční tvor nezakopl, a odkutálí úplně prázdné prou-

těné koše. Svalí se pod střechem kůlničky na suchou trávu. A na to, že někde nahoře ve větvích zůstalo opuštěné jablíčko Jonáš, na to si nikdo ani nevzpomene.

Jonáš je rád! Z toho mumraje byl notně mrzutý a trásl se jako stonavý. Chlácholil sám sebe, že příští ráno si už zacpávat uši nebude, protože celý sad přikryje kouzelným pláštěm ticho. Možná, že se před všemi schová v pořádné mlze? Jenomže příští ráno nijak veselý není! Natož aby mu bylo do zpěvu! Z jeho staženého hrda se ozve jenom slabounký hlásek plný úzkosti: „Pomoc, slyšíte, to jsem já, jablíčko Jonáš...“ Jablíčko Jonáš je totiž celé promrzlé! Dokolečka je obalila štiplavá jinovatka. Jeho stopička trošičku praskla, jak je zkřehlá. A jeho pištivý hlásek se ozve znovu, ještě prosebněji: „Jsem celý nějaký nanicovatý, pomozte mi, jinak tu umřu...“

Bylo to nevidané štěstí, že ho přece jen někdo zaslechl! Myška, krtěk a ježek se totiž právě probudili a v mrazíku si kamarádsky zadýchávají pacičky. Honem se rozhlížejí, kudy spěchat domů, aby tady nechytli škaredou rýmu a chraplavé pokaš-lávání, ale vtom se zarazí: „Koukejte! To je Jonáš, sotva se tam nahoře drží!“ ukazují všichni tři.

„A je vůbec možné, že by už nebyl protivný?“ zakouká se vzhůru i Panáček Živáček, který si tohle nedělní ráno vyšel ve společnosti Andyho na procházku.

„Nemyslíte, že místo toho, abychom ho zachrá-nili, jenom lamentujeme?“ s lehoučkým vrčením se trošku rozzlobí Andy. A už přiloží přední packy k čenichu a jako hlásnou troubou volá: „Jonáši, skoč! Dlouho jsem nebyl u holiče, mám husté chlupy, zhola nic se ti nestane. Tak skoč, než sletíš jako nemešlo!“

A Jonáš se už stejně neudržel, zavřel oči, aby neviděl propast pod sebou, a pustil se.

Když se potom skutálel z Andyho huňatého hřbetu, kde se hezky zahřál, jeho děkům nebylo konce! Tu na důkaz o svém polepšení, které my-slí vážně, zacinkalo jeho jádérko. Jádérko je totiž u každého jablíčka jeho srdcem. Jonáš se už těší, až v novém jaru zacinká na pozdrav mamince jabloni a tatínkovi jabloňovému květu, aby darovali život jeho novým bratříčkům. A že je ta doba ještě daleko, bude mocí svým srdcem, uzdraveným od protivnosti a nafoukanosti, zvonit na stromku vánočním. Ani mu nebude vadit, že to bude stro-mek z blízkého lesa, ne ze sadu, kde se narodil.

z knihy Pohádkové putování II. díl
text: Roberta West
ilustrace: Václav Skalák

